

Naida Mujkić

IZDAVAČ**buybook**

Radićeva 4, Sarajevo
Tel: + 387 33 550-495
Fax: + 387 33 550-496
redakcija@buybook.ba
www.buybook.ba

buybook

Turinina 7, Zagreb
Tel: + 385 98 232-813
info@buybook.hr

ZA IZDAVAČA

Damir Uzunović
Goran Samardžić
Lada Jurković

Naida Mujkić: Sjeverni nasip srca
Copyright© Naida Mujkić, 2020.
Copyright© Buybook, 2020.

Sva prava pridržana. Nijedan dio ove knjige ne smije se reproducirati u bilo kojem obliku bez prethodnog dopuštenja izdavača.

UREDNIKA

Kristina Ljevak

LEKTURA I KOREKTURA

Iva Marinović

LAYOUT

Boriša Gavrilović

DIZAJN NASLOVNICE

Vladimir Lukash

ŠTAMPA

Grafostil, Kragujevac

Naida Mujkić

SJEVERNI NASIP SRCA

Savremena bh.
književnost

Sarajevo / Zagreb, 2020.

**NAD NAMA TUGA
JER DRUGOG
NEBA NEMAMO**

ZOVA

Bilo je krasno u Hasibinoj
Ljetnoj kuhinji koju je koristila
I zimi
Zapravo, tu nije samo kuhala
U ljetnoj kuhinji primala je žene
Tu je rezala pilav, tu je pravila zimnicu
Tu se ručalo i spavalo
U kuću nas je uvodila i pokazivala
Nam oba sprata
Jedino nismo ulazile u sobu
Sa balkonom u kojoj je vječito
Spavao Hasibin sin, krupan i zajeban
Momak, kao poezija naide mujkić
I mi bismo se na prstima
Vraćale u ljetnu kuhinju
Gdje nas je čekala šerpa čaja
Od zove
Ukusan je bio taj čaj i tako sladak
Zaspala bih u ćošku slušajući
kuckanje pletičkih igala
Žene su imale uvijek nešto za priču
I bile su zadovoljne svojim pletivima

Ali jednog dana rat – zašto? – odvede
Hasibinog jedinca i njega uskoro
Pokri zelena trava
Ona je zbog toga kratko bolovala

I ne dočekavši kraj rata umrije od tuge
I njen muž zabravi ljetnu kuhinju
I nedugo potom on ispliva
Na obali rijeke do pola pojesten
Ljetnu kuhinju naslijedio je neki
Rođak koji živi u Americi, ali ne dolazi

Danas je ona urušena, ostali su samo
Kameni zidovi kroz koje se granaju
drveća zove
I oni koji se ne boje zmija odlaze rado tamo
I skupljaju cvjetove, velike kao plamenove

PAPE NI ZA KOGA

Jedno vrijeme poslije rata
Moja majka je radila u pošti
Blizu izbjegličkog kampa
U kojem su živjele
majke ubijenih mladića
Iz Istočne Bosne
Početkom mjeseca, za vrijeme
Podjele penzija, majka je kući
Dolazila natmurena
U plastičnim prozirnim kesicama
Donosila je pape od perlona
Željela sam da ih nosim
Ali nijedne mi nisu odgovarale
Samo što bi obukla
One bi mi sa stopala kliznule
Bile su šarene i podatne
Kao prvi pupoljci jabuka
I ubrzo su potpuno preplavile
Našu kuću
Ispadale su iz ladica, iz ormara
Nalazili bismo ih ispod kauča
U loncima kuhanog kupusa
Među čađama iz odžaka
Kad smo počeli da ih dozivamo
U snovima
Otac je poludio i dreknuo
Da *to* s papama više nema smisla

“Ali šta da im kažem. Da ne pletu
ili da meni više ne donose?”, rekla
je majka

“Reci im šta hoćeš, ali u moju kuću
više ih ne unosi”, rekao je otac

Nedugo potom majka je prešla
U drugu poštu

I više nije donosila pape

No, i pored toga, otac je

Nalazio razlog za prigovaranje

GODINE FINOG REZA

Kućerak je bio zapušten unutra
koliko i napolju
To je pakleni način života
Biti okružen prozorima
Kroz koje svjetlost jedva da ulazi
Kao u samici
Jedini put kad sam provirila
Unutra bilo je kad smo se otac i ja
Vraćali s groblja
Otac je želio samo da ga pozdravi
Po podu su bile ćase u kojima se
Kiselilo mlijeko
I kokošije peruške, jedno jaje bilo je razbijeno
Do pola iscurilo
Zadržao je vojničko suđe
jaknu i čizme
Jedino ocu nije smetalo što je smrdio
Jer bi i naš otac bio kao on
Da nije imao nas
U vojničkom rancu donosio nam je
Divlje trešnje i jabuke i kruške i šljive
Trudila sam se da jedem svo to voće
Bilo je teško, ponekad bih se morala
Ispovraćati
I kad bi otišao, kuću bismo vjetrili do
Duboko noć, a komarci bi nas jeli
Jednom sam mu poklonila sapun

“Niko mi prije nije poklonio sapun od ruže”
Rekao je snifajući papirni omot
Samo su mu oči bile čiste, prolazile su
Kroz omot sapuna, kroz sobu, sve do kosmosa
Hvatala me jeza zbog tih očiju i osjećala
Sam da u njima ima neki tračak nade
A onda je prestao da dolazi
Samo tako, i gotovo da sam žalila
Možda bih i zaboravila na njega
Kao što su to uradili svi drugi
Da ga jedno jutro nije našao
neki gljivar kako
visi na makljenovom drvetu
Grimiznozelenkasto tijelo
Sahranjivali su prvi pogrebari
Svijeta u rijetkoj magli
Što nadživjela je svaki rat

KONZERVA RIBE

Najvolila bih umrt
Troje djece imam, a sve sam sama
Kćerka je bila sa mnom dok se nije udala
Bila je učiteljica u školi, ali više ne radi
ne da joj čovjek i eno je na selu muze koze
I meni je moj priznao
da me je oženio jer sam imala posao
I ja sam mu svejedno vjerna bila
a mogla sam dogurati do poslovođe pogona
Imao je srčanu manu, umrije mlad
u četeres šestoj
A dva sina mi, obojica u zatvoru
pokrali benzinsku pumpu
gdje je mlađi radio, odnijeli
deset hiljada pa popili sa društvom
Od toga mi je štitna i proradila
Heeeeeeej!
Dođe mi da uzmem i razmutim otrova
I da umrem
Najvolila bih, ali ne da bog
Bog ne da
Imam komšiju na spratu iznad
On meni kaže “Vama Ajša treba muž”
I on živi sam, umrla mu žena
Ujutru siđe po hljeb u pekaru
odjeven u svečano odijelo
a često stavi i kariranu kravatu

i dok silazi niz stepenice
pjevuši istu melodiju:
“Karanfil se na put sprema...”
Kad se vraća iz svoje jutarnje
šetnjice na ručku mojih
ulaznih vrata zakači
kesicu sa makovicom
to radi samo zimi
a ljeti na otirač spusti
dvije tri tratinčice, konjogriz
maslačak ili šta se
već nađe uz trotoar
Ja se ne obazirem
na taj njegov ritual
doduše vruću makovicu
volim sa kajmakom
ali cvijeće ne diram, jok
Prije nego što me je prvi put
Pitao da se udam za njega
Rekao mi je tačan iznos svoje penzije
672 konvertibilne marke, rekao je
Zatim je dodao i to da osim stana
Ima i kuću na selu
čašu rakijice voli popiti
samo u novogodišnjoj noći
nikad nije pušio
i da je jedini njegov izdatak
križaljka koju kupuje
svaki ponedjeljak
“Žao mi je, ali ne mogu”, rekla sam
Kone iz našeg naselja
počele su da ga sažaljevaju

i sve me rjeđe zovu na kafu
Tako sam postala još usamljenija
kao vekerica koju držim
na noćnom ormariću
A da ti sad kažem zašto
Bila je treća godina rata
Kad sam ga prvi put vidjela
Na sebi je nosio samo
vojnu potkošulju i pantalone
Oko glave vezao je crnu maramu
A s ramena mu je visio kalašnjikov
Nešto je gundao, pogledao nas
koji smo sjedili u podrumu
pa se spustio na stepenicu kod ulaza
Iz torbe je izvadio konzervu ribe
I jednim potezom skinuo poklopac
Kažiprstom je prvo prešao
nekoliko puta po sadržaju konzerve
zatim je taj prst polizao
I sad ga jasno vidim kako prstima
drobi sardine i jednu po jednu
ubacuje u usta, ulje mu se cijedi
niz prste u šaku
i na slaboj svjetlosti miješa
se sa prašinom
A mi svi u podrumu sjedimo
i gledamo u njega
Kapljice ulja cure mu niz bradu
A mi svi šutimo
i tiho gutamo pljuvačku
skrivajući to jedni od drugih
Eh, eto zato ne mogu i neću
pa da mu je penzija generalska